

NB-informasjon

Til tillitsvalgte i Norges Bondelag - Nr 4 juli 2006

Årsmøtet 2006

Årsmøtet i Norges Bondelag ble gjennomført på Radisson SAS Hotell, Lillehammer 21.-22. juni 2006. Dagen før årsmøtet var det møte med representantskapet samme sted.

Situasjonen i WTO-forhandlingene satte sitt preg på årsmøtet og gjorde også at deler av programmet ble forandret.

Taler

Leder Bjarne A. Undheim tok i sin tale til årsmøtet opp viktige landbrukspolitiske tema, både nasjonalt og internasjonalt. Han kom bl.a. inn på WTO, jordbruksforhandlingene og oppfølgingen av 10-punktlista med krav til politikerne fra årsmøtet i fjor.

Første dag fikk årsmøtet besøk av to statsråder. På formiddagen holdt landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen et innlegg om dagens og framtidens landbrukspolitikk og på ettermiddagen holdt utenriksminister Jonas Gahr Støre innlegg om WTO. Begge ministrene hadde også satt av tid til dialog med årsmøtedeltakerne.

Alle talene finnes på www.bondelaget.no, på temaside "Årsmøte".

Saker på årsmøtet

Årsmøtet vedtok to uttalelser som også reflekterer de viktigste politiske sakene som ble tatt opp i årsmøtet. I forhold til nasjonal landbrukspolitikk lå hovedvekten på oppfølging av jordbruksforhandlingene og den landbrukspolitiske kursen, trygg mat, rovdyr og nye næringer. Internasjonalt var fokus satt på WTO.

Ved valgene ble Bjarne A. Undheim gjenvalgt som leder, Eli Reistad rykket opp fra 2. til 1. nestleder og Endre A. Stakkerud ble valgt som ny 2. nestleder.

Årsmøtet vedtok endringer i kontingentsystemet og gjorde noen mindre justeringer i lovene. Norsk Sau og Geit er nå medlem av representantskapet, og fylkesbondelagens vararepresentanter til årsmøtet skal velges i nummerorden og for 1 år.

WTO på dagsorden

Onsdagen var den store WTO-dagen på årsmøtet. Etter besøket fra utenriksminister Jonas Gahr Støre, var det invitert til åpent møte i Maihaugsalen. Eli Reistad, 2. nestleder Norges Bondelag, ledet møtet der nær 700 deltok.

På programmet sto appeller fra mange av Bondelagets alliansepartnere i WTO-saken:

- Ordføreroppøpet mot WTO
v/ Rune Øygard, Vågå (Ap) og Karl Edvard Aksnes, Gjesdal (KrF)
- Fellesinteresser mellom nord og sør
v/ Axel Nærstad, informasjonsansvarlig Utviklingsfondet
- Fellesutfordringer for landbruket og næringsmiddelindustrien
v/ Lars Iver Wiig, hovedtillitsvalgt i NNN, Tine Øst og Harald Mork, leder Norsk Landbruks-samvirke

- Mat, handel og miljø
v/ Bård Lahn, leder Natur og Ungdom
- WTO for framtida
v/ Elin Bjørnstad, leder Norges Bygdeungdomslag

Leder Bjarne A. Undheim, presenterte resolusjon fra Bondetinget 2006 med overskriften: *WTO må ta hensyn til nettoimporterende land.*

Per Ole Ranberg og Eivind Bergseth presenterte bilder og minner fra *Framtidsmarsjen* i 2005 og Geirr Lystrup og Norges Bygdeungdomslag bidro med musikk og allsang.

Kvelden ble avsluttet med grillfest i hotellhagen, for både årsmøtedeltakere og tilreisende. Dette ble et vellykket arrangement, med gode muligheter til uformelle kontakter.

WTO må ta hensyn til nettoimporterende land

Uttalelse fra årsmøte i Norges Bondelag 21. juni 2006.

Nasjonal matproduksjon er viktig for alle land. WTOs regelverk må derfor sikre alle lands rett til å beskytte og støtte produksjon av mat til eget forbruk. Reglene for internasjonal handel med mat må baseres på internasjonal solidaritet og bidra til en bærekraftig utvikling. Et desentralisert og miljøvennlig småskalalandbruk sørger for mat samtidig som det bidrar til fellesgoder som kulturlandskap, bygdeutvikling, biologisk mangfold og matvareberedskap Norsk landbruks framtidige muligheter til å produsere kvalitetsmat, står og faller med innholdet i en ny WTO-avtale. Forhandlingene er også avgjørende for framtidige muligheter for utvikling og verdiskaping ikke minst i distrikts-Norge.

1. Forhandlingene i Verdens handelsorganisasjon (WTO) er nå inne i en avgjørende fase. WTO-landene skal møtes på ministernivå i Genève siste uka i juni. Ambisjonene er at de da skal vedta hovedtrekkene i en ny avtale, inkludert størrelsen på kutt i tollsatser og internstøtte. Lederen for forhandlingene på landbruk, new zealenderen Crawford Falconer presenterte 9. juni et papir på markedsadgang. Der vurderer han forslaget til tollkutt fra de eksportorienterte G20 landene som landingssone i forhandlingene. Årsmøtet i Norges Bondelag kan overhodet ikke akseptere et slikt utgangspunkt for forhandlingene.

Dersom G20 forslaget legges til grunn, slik forhandlingslederen legger opp til, innebærer dette at tollsatser på norske jordbruksvarer skal reduseres med minst 75 prosent. Et svært begrenset antall varer, kanskje under 50, skal kunne defineres som sensitive produkter og dermed få lavere tollkutt. En slik avtale vil:

- innebære at vi i framtida ikke vil kunne ha et levedyktig landbruk over hele landet
- føre til at landskap vil gro igjen, bygder vil fraflyttes og arbeidsplasser og verdiskaping i primærnæring og industri går tapt
- bare ivareta interessene til et fåtall store eksportland og multinasjonale selskaper som ønsker kontroll over handelen med mat – verdens viktigste råvarer

- være ødeleggende for bønder i nettoimporterende land både i sør og nord.

Årsmøtet i Norges Bondelag avviser en WTO-avtale som vil kunne gi så dramatiske konsekvenser.

2. De posisjoner som Norge allerede har kommet med gjennom G10, vil gi betydelige utfordringer for norsk landbruk framover. Årsmøtet i Norges Bondelag krever at Regjeringen:

- holder fast ved at G20-forslaget ikke skal være utgangspunkt for de videre forhandlingene.
- samarbeider aktivt med de andre landene i G10-gruppa og u-land i G33 og African, Caribbean and Pasific countries (ACP). Alle krefter må nå settes inn på å få en avtale som er balansert og også ivaretar interessene til nettoimporterende land.
- avviser føringer i nye forhandlingsrunder om ytterligere kutt i tollvern og støtte til matproduksjon for nasjonalt forbruk.

3. Årsmøtet i Norges Bondelag stiller følgende krav til en ny WTO-avtale:

- Et fortsatt effektivt tollvern for produkter det er naturmessig grunnlag for å produsere i Norge, samt nære substitutter. Da må avtalen:
 - Ha basis i G-10s forslag til kutt i tollsatsene
 - Ikke inneholde tolltak
 - Ikke ha urimelige høye kutt i tollsatser i øverste bånd
 - Ha et tilstrekkelig antall sensitive produkter
 - Være fleksibel med hensyn til tollreduksjon og tollkvoter ved behandlingen av de sensitive produktene
- Fortsatt muligheter for bruk av internstøtte som sikrer lønnsomhet i produksjonen.

4. Årsmøtet i Norges Bondelag krever at Regjeringen sier nei til en ny WTO-avtale som gjør det umulig å nå Regjeringens egne ambisjoner i Soria-Moria-erklæringen. Eventuelle inntektstap for landbruk og næringsmiddelindustri av en ny avtale må kompenseres.

Uttalelse fra årsmøtet i Norges Bondelag 2006

Norske bønder utøver en viktig samfunnsoppgave i å produsere mat, kulturlandskap og levende bygder. Et inntektsnivå i landbruket på under 50 prosent av andre grupper, står ikke i forhold til ansvaret som ligger i å ivareta disse oppgavene. Årsmøtet i Norges Bondelag konstaterer at årets jordbruksoppgjør er en begynnende og nødvendig snuoperasjon for norsk landbruk. Årsmøtet forutsetter at rammevilkåra for næringa bedres ytterligere i stortingsperioden i tråd med Soria-Moria erklæringen. Det er fortsatt et stort behov for økte inntektsmuligheter i jordbruket for å sikre rekruttering til næringa. Årsmøtet i Norges Bondelag vil understreke at det er langt igjen før intensjonene og ambisjonsnivået som ligger i Soria-Moria erklæringen er oppfylt. Årsmøtet krever videre at skatteletten for jordbruket som er fremforhandlet i årets jordbruksavtale, ikke reduseres gjennom skatte- og avgiftsskjerpelser i forbindelse med neste års statsbudsjett.

Det er viktig at tilskuddsordningene har en strukturprofil som gjør det mulig med tradisjonell gårdsdrift for både små og større bruk. Til neste års jordbruksoppgjør legger årsmøtet i Norges Bondelag til grunn at strukturprofilen i virkemiddelbruken forsterkes ytterligere og at velferdsordningene gis en spesiell prioritet gjennom økte budsjettoverføringer. Videre må kapitaltilgangen i næringen, i tråd med Soria-Moria erklæringen, bedres for å møte nye krav til dyrevelferd og lette finansieringen ved generasjonsskifte i næringen. Investeringsvirkemidlene må gi utviklingsmuligheter for både små og store bruk.

Landbrukssamvirket spiller en avgjørende rolle for gjennomføringen av landbrukspolitikken til beste for bønder og forbrukere. Årsmøtet registrerer at sterke krefter ønsker å svekke samvirkeorganisasjonenes grunnlag for å utøve sin funksjon. Samvirket må verdsettes som en demokratisk og framtidsrettet organisasjonsform i næringslivet, og gis utviklingsmuligheter for å møte økt internasjonal konkurranse.

Det er for tiden stor og økende overproduksjon på gris. Årsmøtet beklager sterkt at enkelte aktører i denne vanskelige situasjonen viser lite ansvar ved å kappes om å kapre store og markedsnære produsenter gjennom vekt- og prispremiering. Dette er ikke svineprodusentene tjent med fordi det vil føre til

ytterligere overproduksjon. Årsmøtet vil på det sterkeste appellere til alle svineprodusenter om å ta innover seg alvoret i situasjonen og redusere produksjonen. Årsmøtet ber videre om at Norges Bondelag sammen med markedsregulator arbeider videre med tiltak som kan ha langsiktig virkning på markedsbalansen.

Trygg mat

Årsmøtet i Norges Bondelag mener det må være fokus på trygg mat i alle ledd i verdikjeden. Dette er vårt fremste konkurransefortrinn og avgjørende for tilliten og legitimiteten til norsk landbruk. I kjølvannet av e.coli-saken er det igangsatt flere evalueringer. De svakheter disse evalueringene måtte avdekke, må elimineres og nødvendige tiltak må iverksettes. Vårt fremste mål er at norsk landbruk skal produsere trygg mat til beste for forbrukerne. Det er viktig å stimulere til økologisk produksjon for å dekke økende etterspørsel i markedet.

Rovdyr

Mange bønder og husdyr lider under rovdyras herjinger på inn- og utmark. Grunneierne må gis reelle muligheter til å kunne utnytte ressursene i inn- og utmark som grunnlag for verdiskaping, sysselsetting og bosetting. Rovdyr- og vernepolitikk må ikke være begrensende i denne sammenheng. Stortingets todelte målsetting om både beitedyr og rovdyr i utmarka må følges opp av forvaltningen. Årsmøtet i Norges Bondelag krever at myndighetene snarest iverksetter tiltak for bedre bestandsregistrering, revidering av nødvergeparagrafen og å bringe rovdyrbestanden ned på et nivå som er forenlig med å ha dyr på beite. Dette forutsetter at rovdyrforvaltningen effektiviseres, særlig når det gjelder uttak av skadedyr.

Nye næringer

Nye næringer, herunder bioenergi og småkraftverk samt næringer med utgangspunkt i gårdens ressurser, er viktige satsingsområder med stort potensial for sysselsetting og verdiskaping i landbruket. Gjennom større satsing kan landbruket bidra til å nå mange mål innen miljø-, landbruks-, distrikts- og energipolitikken. Får vi rammevilkår, skal vi ta ansvar.

Endringer i kontingentsystemet

Prinsipper for kontingentberegning fra 2007

- Det innføres en kategori for husstandsmedlemskap. Husstandsmedlem knyttes til ordinært medlem, og betaler redusert sats.
- Det innføres fast servicekontingent for alle som eier eller driver landbrukseiendom, samt for selskap uten jordbruksproduksjon.
- Ulike landbrukstilknyttede selskap registreres i Bondelagets Servicekontor AS for å kunne benytte seg av medlemsfordelene. Dette forutsetter at ¼ av deltakerne er medlemmer i Norges Bondelag.
- Kontingent for utleid areal fjernes i kontingentberegningen.
- Kontingent for landbruksbasert tilleggsgjøring fjernes i kontingentberegningen.
- Det legges opp til å innhente arealtall fra søknad om produksjonstilskudd gjennom Statens landbruksforvaltning. Medlemmene gis mulighet til å reservere seg mot ordningen mot at de oppgir korrekt arealgrunnlag.

Medlemskontingentsatser 2007

Personlig kontingent til Norges Bondelag

Ordinær sats for medlemmer fra og med 26 år til og med 66 år	kr 625,-
Redusert sats for medlemmer til og med 25 år og fra og med 67 år	kr 410,-
Redusert sats for husstandsmedlemmer	kr 410,-

Kontingent til Bondelagets Servicekontor AS

Fast servicekontingent

Fast servicekontingent for alle som eier eller driver landbrukseiendom	kr 400,-
Fast servicekontingent for selskap uten jordbruksproduksjon	kr 1000,-

Arealavhengig kontingent innmark, kr/da

Areal som disponeres i driften av bruket	kr 2,50,-
--	-----------

Arealavhengig kontingent utmark, kr/da

Øvre grense pr medlem kr 550,-	kr 0,60,-
--------------------------------	-----------

Produksjonsavhengig kontingent

Sats for produksjonskontingent for ulike intervall:

Produksjonsavhengig kontingent	Sats 2007 (kr)	Produksjonsavhengig kontingent	Sats 2007 (kr)
Faktor 0,00 - 0,09	0	Faktor 2,51 - 3,00	2631
Faktor 0,10 - 0,30	0	Faktor 3,01 - 3,50	2673
Faktor 0,31 - 0,50	375	Faktor 3,51 - 4,00	2823
Faktor 0,51 - 0,70	742	Faktor 4,01 - 4,50	2973
Faktor 0,71 - 0,90	1092	Faktor 4,51 - 5,00	3123
Faktor 0,91 - 1,10	1461	Faktor 5,01 - 5,50	3273
Faktor 1,11 - 1,30	1813	Faktor 5,51 - 6,00	3423
Faktor 1,31 - 1,50	2209	Faktor 6,01 - 6,50	3473
Faktor 1,51 - 2,00	2343	Faktor 6,51 - 7,00	3523
Faktor 2,01 - 2,50	2515	Faktor 7,01 - 9999	3573

- Nye unge medlemmer (under 35 år) skal betale halv personlig kontingent og halv produksjonskontingent første driftsåret. De har selv ansvar for å gi melding om dette.
- Maksimumskontingenten totalt for Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor AS økes til kr. 5.250,-

Vervepremie til Byneset Bondelag

Det lokallaget som kan vise til best ververesultat siste året skal premieres på årsmøtet. Premien er på 20.000,- kroner og skal brukes til faglig aktivitet i lokallaget. I tillegg til positive innmeldingstall blir det ved utdelingen lagt vekt på tiltak for oppfølging av nye medlemmer, organisering av vervearbeidet samt spesielle tiltak for å verve nye medlemmer.

Selv om en del av vervingen gjøres av andre er lokallagenes arbeid meget viktig for resultatet. Arbeidet med ringelister som grunnlag for telefonvervingen er avgjørende for å få god nok kvalitet på listene. Videre er oppfølging av nye medlemmer viktig for at de skal føle seg velkommen og bli i organisasjonen. Med vervepremien vil Norges Bondelag markere at medlemsarbeidet i lokallagene blir verdsatt.

I forbindelse med denne premieringen har fylkene nominert aktuelle lokallag. Det er mange lokallag som kan vise til gode ververesultater, og nominasjonsrunden har også vist at det drives god oppfølging av nye medlemmer samt mye bra organisasjonsarbeid i lokallagene.

Årets vinner

Vervepremien 2006 tildeles Byneset Bondelag i Sør-Trøndelag. Lokallaget er et av fire lag i kommunen

og har satt fokus på medlemsverving de siste årene. Laget har hatt et mål om å synliggjøre Bondelaget i lokalsamfunnet blant annet gjennom å verve aktive gårdbrukere, men også andre som bor i bygda. Plaseringen i et bynært strøk gjør at blant annet vern av dyrka mark har blitt sett på som en spesiell utfordring. I tillegg har det vært et mål å fremme forståelsen for landbruket blant den øvrige befolkning i området.

Lokallaget fikk 26 nye medlemmer fra mai 2005 til mai 2006, og hadde en nettoøkning på 12%. Laget har i dag 186 medlemmer. Lokallaget har gjennom sitt vervearbeid kartlagt gårder uten medlemmer og sendt brev til de aktuelle med informasjon om Norges Bondelag og lokallagets arbeid. Videre har det blitt laget vervemapper til styret med hovedvekt på det landbrukspolitiske arbeidet, men også i forhold til medlemsfordelene.

Styremedlemmene i lokallaget har et fadderansvar for de som blir vervet, og nye medlemmer blir blant annet invitert til pubkveld på den lokale puben. I tillegg går lokallaget i tog 17. mai under egen fane, og er også med på å arrangere Åpen Gård.

Askeladdprisen tildelt unge gründerne fra Snåsa

Gründerne bak firmaet Destinasjon Naturopplevelser ble tildelt Askeladdprisen av Norges Bondelag og Landkreditt. -I likhet med Askeladden har Anne Karen Holstad og Christer Rognerud sett nye muligheter der andre bare ser gråstein, sa prisutdeler Bjarne A. Undheim.

-Juryen har latt seg imponere av viljen til målrettet satsing. Ut fra egen friluftsglede og idealisme, men også med teft for forretningsvirksomhet, ønsker prisvinnerne å gi barn og unge positive opplevelser i naturen. På den måten bidrar paret til at videre generasjoner får et bevisst forhold til natur og kultur, fortsatte Undheim. Juryen hadde også merket seg samboerpårets ønske om å bosette seg i distriktet og skape sine egne arbeidsplasser, og på lang sikt få etablert flere arbeidsplasser i distriktet.

-Det er inspirerende at ungdommen ser mulighetene til å satse på næringer basert på det lokale ressursgrunnlaget. Ressursene kan være menneskelige eller naturgitte, men det er i disse ressursene bygdenes spesielle fortrinn ligger, uttalte Undheim under prisoverrekkelsen.

Destinasjon Naturopplevelser

Firmaet Destinasjon Naturopplevelser (DeNas) ble startet av Anne Karen Holstad (28) og Christer Rog-

nerud (30) i 2003. -Ideen til DeNas fikk vi under studietida, forteller Holstad. De har begge lærerutdanning i bunnen, og har bred og allsidig erfaring fra friluftsliv.

DeNas tilbyr tilrettelagte naturopplevelser for barn, ungdom og voksne med Ismenningen og Blåfjella – Skjækerfjella nasjonalpark i Snåsa som utgangspunkt. Tilbudet omfatter aktivitetsferier for ungdom mellom 10 og 16 år, hvor trivsel, trygghet og mestring er viktige stikkord. DeNas driver også avlastningstilbud innen barnevernet, og aktiviteter for familier og voksne innen jakt-, fiske- og friluftsopplevelser.

-Nå bygger vi ut tilbudet til å innbefatte et helhetlig fjellstuekonsept med leirskole, hundekjøring, kløvturer, kurs og konferanser. Vi ønsker også formidle den sørsamiske kulturens identitet og verdier, og ønsker å videreutvikle produkter som synliggjør og bevisstgjør kundene på samiske opplevelser, forteller Rognerud.

Askeladdprisen deles ut av Norges Bondelag og Landkreditt, og tildeles ungdommer med konkrete ideer til, - eller som er i ferd med å etablere ny næringsvirksomhet i bygdesamfunn. Prisen er på kr 30 000,-.

Tillitsvalgte 2006 - 2007

Styret i Norges Bondelag

Leder:

Bjarne A. Undheim, Rogaland

1. nestleder:

Eli Reistad, Buskerud

2. nestleder:

Endre A. Stakkerud, Akershus

3 styremedlemmer valgt for 2 år:

Svein Guldal, Buskerud

Rune Haram, Møre og Romsdal (Prior)

Nils T. Bjørke, Hordaland

1 styremedlem valgt for 1 år:

Tor Inge Eidesen, Rogaland (TINE BA)

Styremedlemmer som ikke var på valg:

Anne-Kari Hedlund, Vestfold

Steinar Klev, Nord-Trøndelag

Liv Julie Wågan, Nordland (Norsk Kjøtt)

Varamedlemmer i nummerorden:

1. Berit Hundåla, Nordland

2. Jens Edvard Kase, Østfold

3. Ingunn Teige Spjotum, Oppland

Ordførerkollegiet

Ordfører:

Odd Christian Stenerud, Møre og Romsdal

Varaordfører:

Heidi Jaksland Kvernmo, Sør-Trøndelag

Vara for ordfører/varaordfører:

1. Brita Skallerud, Akershus

2. Bjørn Mathisen, Nordland

Valgnemnda

Leder i valgnemnda:

Kjell Høyvik, Rogaland

Nestleder i valgnemnda:

Wenche Kristiansen, Nordland

Medlemmer i valgnemnda valgt for 2 år:

Nils Dengerud, Buskerud

Alf Støfring, Sogn og Fjordane

Helga Stavrum Opheim, Nord-Trøndelag

Medlemmer i valgnemnda, ikke på valg

Steinar Straume, Telemark

Saxe Frøshaug, Østfold

Aud Borge, Vestfold (Landbrukssamvirke)

